

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**О Н О В Л Е Н Н Я З М І С Т У , Ф О Р М Т А
М Е Т О Д І В Н А В Ч А Н Н Я І В И Х О В А Н Н Я
В З А К Л А Д А Х О С В І Т И**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 3 (46)

Заснований в 1996 році

Рівне – 2012

ББК 74.20

О - 59

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць.

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 3 (46). — Рівне: РДГУ, 2012. — 150 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем теорії і методики виховання та навчання дошкільників, учнів і студентів, професійної орієнтації учнівської молоді, підготовки майбутніх педагогів.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Пальчевський Степан Сергійович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Янцур Микола Сергійович – кандидат педагогічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Бех Іван Дмитрович – доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України (Інститут проблем виховання АПН України);

Безкорвайна Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Воробійов Анатолій Миколайович – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Дем'янчук Анатолій Степанович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АНВШ України (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Карпенчук Світлана Григорівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Лісова Світлана Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПСН (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Руденко Володимир Миколайович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету);

Тищук Віталій Іванович – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 7 від 24.02.2012 р.).

Збірник затверджений ВАК України як наукове фахове видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук з педагогіки (постанова Президії ВАК України №1-05/7 від 9.06.1999 р. та додатки до постанови ВАК України від 11.10. 2000 р. № 1 – 03/8 і від 30.03.2011 р. № 1 – 05/3).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028, м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 05.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2012

12. Пул Ч. Нанотехнологии /Ч.Пул, Ф.Оуэнс. – М.: Техносфера. – 2005. – 336 с.
13. Сидоренко В. Актуальні проблеми підготовки вчителів трудового навчання в світлі реформування освіти в Україні /В.Сидоренко //Трудова підготовка в закладах освіти. – 2004. - №2. – С.41-44.
14. Бордюк М. Технологія вивчення природознавства студентами гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів / М. Бордюк, Н. Бордюк, Т. Шевчук //Нова педагогічна думка. – 2008. - №1. – С.55-58.
15. Бордюк М. Парадигма вивчення природознавства студентами гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів в умовах нового інформаційного простору /М.Бордюк //Оновлення змісту та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – 2008. – Вип.40. – С.113-115.
16. Бордюк М. Сучасний стан науки про полімери та перспективи вивчення їх властивостей у загальноосвітній школі / М. Бордюк, Б. Колупаєв, Т. Шевчук //Нова педагогічна думка. – 2007. – №2. – С.78-87.
17. Бордюк М. Технології підготовки і написання науково-дослідних робіт Малої академії наук України з вивчення властивостей полімерних матеріалів /М.Бордюк, Т.Шевчук //Нова педагогічна думка. – 2008. – Спецвипуск. – С.93-98.
18. Бордюк М. Реалізація принципу науковості у формуванні знань про полімерні матеріали в майбутніх вчителів у процесі вивчення курсів фізики /М.Бордюк //Нова педагогічна думка. – 2010. - №4. – С.46-53.

Резюме. Обобщение педагогических исследований дало возможность показать основные направления формирования знаний о полимерных материалах у студентов педагогических университетов. Показаны направления использования этих знаний педагогами в процессе деятельности общеобразовательных школ.

Ключевые слова: наука о полимерах, синергетичность знаний, компьютерное моделирование, макромолекулярные системы, формирование знаний.

The summary. Generalization of pedagogical researches enabled to rotin basic directions of forming of knowledges about polymeric materials for the students of pedagogical universities. Directions of the use of these knowledges teachers are rotined in the process of activity of general schools.

Key words: science about polymers, sinergetichnost' knowledges, computer design, macromoleculare systems, forming of knowledges.

Одержано редакцією 14. 12. 2011 р.

УДК: 378. 071. 2 (477)

С.С. ДИМЧЕНКО

ДУХОВНЕ ВІДРОДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ БОГДАНА ДЕПО В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО ДИРИГЕНТСЬКОГО МИСТЕЦТВА

Резюме. У статті аналізуються етапи професійного становлення Музиканта: роки навчання, робота з камерним оркестром Рівненської обласної філармонії, прем'єри класичних творів, секрети педагогічної майстерності.

Ключові слова: диригентське мистецтво, техніка диригування, виконавська майстерність, манера гри, виконавський рівень, педагогічна майстерність.

Постановка проблеми та її значення. Український народ споконвіку народжує талановитих синів і дочок, визначна діяльність яких історично стверджує безсмертний творчий геній нашої нації. До кола тих, хто прославився Божим даром належить видатний український диригент Богдан Депо [10, 208]. У вересні 2012 року виповнилося 68 років від дня народження геніального диригента – інтерпретатора, талановитого педагога, засновника і художнього керівника камерного оркестру Рівненської обласної філармонії, з ім'ям якого пов'язана ціла епоха музичної історії Рівненщини [10].

В його високому мистецтві поєдналися кращі риси українського народу – безкінечна музикальність, велика емоційність, темперамент, сердечність і романтична піднесеність, постійний неспокій і пошук.

Він один з тих, хто прокладав нові шляхи у пропаганді сучасної і класичної музики, хто професійно володів диригентськими секретами педагогічної майстерності.

Сьогодні постає завдання усвідомити внесок виконавської, педагогічної, наукової спадщини Богдана Депо у розвиток українського диригентського мистецтва, значення його культурної та громадської діяльності в розбудові нації.

Виклад основного матеріалу. Народився він у звичайній родині 17 вересня 1944 року в селі Конюхи Грубешовського району Люблінського повіту (Польща).

Змалку його душу полонила музика, яка увійшла в життя Богдана як колективна творчість, як єдина радість великої трудової родини. 1945 року родина переїхала до Рожищ Волинської області. На Волині пісня була не просто розвагою у хвилини дозвілля, вона виражала прагнення обдарованих людей до прекрасного.

Мама майбутнього диригента, Лідія Георгіївна, закінчила педучилище, згодом Харківський інститут культури (бібліотечний факультет), гарно співала, малювала. Старша сестра, Оксана, грала на бандурі, фортепіано, молодша, Юлія – також на фортепіано, а Богдан – на баяні. Часто вечорами мама співала, а діти сідали за свої інструменти, і з першими акордами линули чудові звуки народних мелодій.

Уже в ранньому дитинстві Богдан виявив неабиякі музичні здібності. Музичної школи в Рожищах не було і, будучи дев'ятирічним хлопчиком, він мусив їздити до Луцька в музичну школу (25 км). Часто, буваючи на концертах, він з першого разу запам'ятовував мелодії і, приїхавши додому, награвав їх на баяні, – який подарував йому хресний батько – Долинський Георгій Іванович. Дуже сильне враження на Богдана справили гра та спів бандуристів, які виступали в Луцьку, Рожищах, виконуючи напівзабуті козацькі думи, історичні пісні.

Талант і захоплення виконавством зумовили вибір професії, і в 1958 році Б.Депо вступає до Рівненського музичного училища. Незгасну любов до музики розвинули у допитливого юнака викладачі: Андропов П.Ф. (баян), Глотко Г.М. (диригування), які вчили цінувати час, вчили працьовитості, дисципліни. Тому Богдан нерідко відмовляв собі в розвагах – усе заради справи. Він не уявляв свого життя без музики. Для нього вона стала покликанням, найпершим обов'язком.

На державному екзамені в музичному училищі із п'ятнадцяти випускників Богдан був єдиним, хто одержав п'ятірку з диригування. Державна комісія рекомендувала його до Львівської консерваторії. Саме в консерваторії у нього визріла певність, що його покликання – диригування.

У 1962 р. Богдан стає студентом Львівської консерваторії (по класу баяна), потім три роки служба в армії, а в 1969 р. справді поталанило: будучи студентом третього курсу Львівської консерваторії імені М.В.Лисенка, він паралельно навчається на диригентському факультеті у відомого музиканта, прекрасного композитора і досвідченого диригента Миколи Філаретовича Колесси, який за багато років педагогічної праці створив власну львівську школу диригентів – симфоністів і хоровиків. Про виняткову життєздатність цієї школи свідчить хоча б те, що більшість випускників диригентського факультету Львівської консерваторії імені М.В.Лисенка, з якою пов'язана вся довгорічна діяльність відомого професора, і перш за все його учні, успішно працюють і очолюють оперні, симфонічні та хорові колективи. Це мудрі Музики, кожен з яких становить нині непересічну мистецьку силу, пропагуючи світову і національну музичну творчість. Серед них С.Турчак, І.Гамкало, Р.Дорожівський, Я.Скибинський, Т.Микитка, Ю.Луців, Ю.Малхасянц, В.Костриж, М.Сильвестров, Р.Филипчук, В.Ткачук, Б.Антків, Є.Вахнян, О.Пашенко, І.Небожинський, О.Сотничук, Л.Бобер та інші.

Багатство духовного світу Богдана Володимировича Депо, маловідомі грані характеру розкриває його епістолярна спадщина. Відвертими і щирими, як і сама творчість музиканта, були його листи до вчителя – народного артиста України, професора Миколи Філаретовича Колесси, котрий дбайливо їх зберігав.

Одразу ж після закінчення навчання у Львові в 1970 році Богдан Депо повертається до рідного міста з дипломом диригента. Починається новий, напружений активний і плідний період у житті Богдана Депо.

При допомозі директора училища Фесая Петра Михайловича він влаштовується на посаду диригента симфонічного оркестру, педагога по класу баяна, а також на погодинній основі викладає диригування в Рівненському культурно-освітньому факультеті Київського державного інституту культури.

Проте загальновідомо: в музиці, як і в будь-якій іншій справі, щастить насамперед здібним, наполегливим, працьовитим.

У 1972 році Б.Депо з успіхом закінчує факультет оперно-симфонічного диригування, отримавши кваліфікацію диригента симфонічного і оперного оркестру.

Молодий диригент запально взявся до роботи. Хотілося, щоб його симфонічний був не просто рядовим навчальним оркестром, а самостійною художньою одиницею, з хорошим репертуаром. Тому одразу взявся за розучування першої частини Сьомої симфонії С.Прокоф'єва, вальсу із музики А.Хачатуряна до драми М.Лермонтова "Маскарад" та інших досить складних творів. Багато працював над виконавською майстерністю оркестрантів. І ось уже на огляді музичних навчальних закладів республіки, присвяченому 50-річчю утворення СРСР, колектив було відзначено дипломом.

Тоді Богдан Депо остаточно переконався: так, треба нести музику до широких мас. У жовтні 1975 року директор Рівненської обласної філармонії Мельничук С.Ф. запрошує Богдана Володимировича Депо на роботу, де він стає організатором, головним диригентом камерного оркестру [13].

Богдан Депо як диригент – це яскраве втілення самобутності, відданості і одержимості. В кожному творі він умів розкрити задум композитора, збагатити його, передати індивідуальну манеру художнього вислову, відшукати у творі нехай невеликі, але промовисті деталі, які переконливо доводили, що між автором і слухачами є чутливий посередник, здатний не тільки відтворити написане, а й порадувати своїм баченням.

Основу камерного оркестру склали ентузіасти музики: І.Волк, А.Бортник, В.Сидорчук, М.Мороз, В.Черняхівський, В.Зимін та інші. Деякі й досі грають в оркестрі. До речі, оркестр став своєрідною доброю школою для багатьох музикантів. Ряд вихованців камерного оркестру закінчили, або зараз успішно навчаються у Санкт-Петербурзькій, Одеській, Донецькій, Київській, Львівській консерваторіях.

І ось перший концерт ...

Цей день став ще одним кроком до відродження національної культури, до відродження прекрасних традицій оркестрових зібрань, відкриття філармонійних сезонів. І знову, як і раніше, органний зал камерної музики був переповнений, слухачі стояли у проходах, знову захоплено сприймали кожний виконаний твір. Хоч підготовчий період у роботі колективу був невеликий, але вже і про перший концерт можна скласти певне уявлення.

Програма відкрилася до-мажорною симфонією Й.Мислівечка ("божественного чеха", як його називали в Італії). Якщо в першій частині твору оркестр ще пристосовувався до акустики залу, то друга була зіграна з

наспівним ліризмом, відтіненим прозорими епізодами солістів і насичено-світлим звучанням скрипок. Стрімкий, "гарантельний" фінал, крім технічної бездоганності, запам'ятався яскравим, цікавим нюансуванням.

У Концерті до-мажор для гобоя з оркестром Й.Гайдна солістом виступив заслужений артист України, дипломант Міжнародного конкурсу Вадим Бойко. Його гра відзначалась мрійливим і ніжним звуком (правда, з дещо "завиваючими" верхами) і наспівною технікою, ніби переносив в атмосферу XVII-XVIII століть, коли гобой був кумиром музикантів і меломанів, коли великі композитори віддавали данину цьому захопленню. Вадим Бойко успішно долав властиву гобоям нюансову обмеженість; "піано" звучало свіжо і легко.

Славетний ре-мажорний дивертисмент В.Моцарта (для струнного оркестру) був поданий щільно, може, надто заземлено. Несподівано яскраво, опукло виявилися підголоски середніх голосів у музиці другої частини. Навіть у гранично темпових, чудових за ансамблевою складністю пасажах фіналу прекрасне почуття свободи не зрадило виконавцям.

Природною кульмінацією програми стала "Празька" ре-мажорна симфонія В.Моцарта, перша частина якої була зіграна на такій емоційній напрузі, яка виходить далеко за рамки камерної тематики. Музиканти оркестру не тільки впоралися з партитурою, а й дали стилістично довершене, високохудожнє інтерпретування.

Виконані на "біс" Полька А.Дворжака і Гавот Л.Яначека ніби відкрили двері до творчої лабораторії оркестру. Ці композитори відобразили багатовікові народно-виконавські традиції. Ті незвичні прийоми, які під час концерту дивували, а часом і насторожували, стали природними при виконанні музики Дворжака та Яначека – особлива манера звуковедення, напівімпровізаційне дихання фраз, ритмічна свобода при цілковитому збереженні ансамблевої єдності.

У кращих виконавських традиціях було виконано Третій концерт для скрипки з оркестром К.Сен-Санса, грав лауреат міжнародного конкурсу Олег Криса – чудовий інструменталіст, яскравий, цікавий інтерпретатор. Музикант дохідливо, просто "розмовляв" на скрипці, розповідав про почуття, думки, картини, які викликала в нього музика. Відомий і популярний твір прозвучав надзвичайно, свіжо, вільно, трепетно. Скрипала примушував не лише слухати, а й уважно стежити за рухом музичної думки, разом захоплюватися красою звукових поєднань, мелодичних зворотів. Обігруючи улюблені "вигини" теми, він з усмішкою шукав погляд диригента, ніби запрошуючи того поділити радість чергового мелодичного відкриття. Така манера музикування полонила слухачів, розкривала перед ними процес народження музичного образу.

Високий смак Б. Депо і його диригентсько-виконавська природа виявилися в інтерпретації даного твору. Своїми експресивними, емоційно наснаженими жестами та багатством техніки диригування він правдиво і переконливо передавав зміст твору, досягаючи і прекрасного м'якого звучання піанісімо і героїчно насиченого форте. В основі цього успіху копітка й наполеглива робота. Оркестранти під керуванням Б.Депо яскраво виявили свою майстерність у прекрасній кантілені і чіткій динаміці звуку. Тонким художнім смаком, точним розумінням задуму композитора позначені всі виконавські трактування диригента. Гра оркестру під орудою Б.Депо відзначалася ритмічною та інтонаційною чіткістю. В цілому задум диригента виправдався, було продемонстровано виконавську майстерність, щоправда, іноді бракувало тієї необхідної імпровізаційності, яка досягається лише тривалою ансамблевою роботою [7].

Хтось може зауважити: так і повинно бути, на те, мовляв, він і професіонал. Але на своєму педагогічному шляху мені довелося зустрічатися з багатьма професіоналами (не лише в галузі виконавського мистецтва) і далеко не в кожному з них відчував я оце горіння душі, оцю фанатичну – у найкращому розумінні цього слова – відданість справі. Бо це від Бога. А Бог не кожному дає.

Творчий розквіт колективу припадає на вісімдесяті роки. В ці роки під орудою маестро фірма "Мелодія" записала сольну платівку, куди увійшли твори, що вперше звучать у записі. Це Сюїта – варіації для струнного оркестру відомого композитора В.Івасюка, "Адажіо" Альбіноні та Сюїта для органа й струнного оркестру Респігі. Оркестр є активним пропагандистом творчості українських сучасних композиторів творів молодих рівненських композиторів В.Камінського, В.Шумейка, Л.Матвейчук. Відбулися авторські концерти М.Скорика, В.Зубицького, М.Колесси, А.Гайденка, В.Губаренка, Л. Колодуба, Є.Станковича. Майстерність і досвід оркестру дістає від співдружності з видатними виконавцями: з скрипачами Б.Которовичем, К.Стеценком, О.Которовичем, О.Крисою; піаністами О.Наседкіним, Р.Рудницьким; органістами В.Кошубою, І.Калиновською, В.Котенко, М.Повалієм, О. Коваль, Люц Фелбіком; співаками Д.Гнатюком, Я.Кульчинським, Т.Івченко, Н.Фариною, Є.Юрківим, О.Варнавою, Л.Туровою тощо.

До свого першого ювілею колектив прийшов у творчій зрілості, сповнений снаги і натхнення. Як і десять років тому радували своєю високопрофесійною грою ветерани оркестру скрипалі: Валентин Черняхівський, Юрій Чорнобай та Михайло Іванів. Постійно виступають з колективом лауреат всесоюзного конкурсу Кирило Стеценко (скрипка) та заслужений артист України Ярослав Кульчинський (вокал). Оркестр поповнили здібні музиканти – випускниця Білоруської консерваторії Тетяна Болтенко та випускники Новосибірської консерваторії подружжя Олена та Петро Шатні.

А головний диригент, заслужений діяч мистецтв України Богдан Депо впевнено веде колектив сходишками творчого зростання. На цих сходишках були успішний виступ камерного оркестру на I Республіканському конкурсі камерних ансамблів, який проходив у Києві в рамках Всесоюзного фестивалю "Золота осінь". Перший концерт відбувся в Кирилівській церкві – пам'ятнику архітектури XII століття [1].

Особливий інтерес у любителів камерної музики викликав концерт у Республіканському будинку органної та камерної музики, де були вперше виконані сюїта для струнного оркестру та органу О.Респігі і

прелюд та алегро до-мажор У.Пістона. Солістка – лауреат республіканського конкурсу органістів Ірина Калиновська. Лауреат всесоюзного конкурсу Кирило Стеценко виконав з оркестром скрипковий цикл "Пори року" А.Вівальді [12].

Після цього концерту своїми враженнями поділилися народний артист України Михайло Кречко, який відзначив прекрасне музикування рівненчан, та гість з Москви, учасник фестивалю Валерій Полянський – художній керівник державного камерного хору Міністерства культури СРСР, зокрема, сказав: "Рівненський камерний оркестр – це злагоджений ансамбль музикантів, здатний справитися з творами різноманітних стилів і труднощів. Цьому сприяє і відточена мануальна техніка диригента Богдана Депо" [6].

Оркестр бере участь у різних престижних конкурсах і виступає в Києві, Москві, Ленінграді, Ризі та інших містах.

За короткий час він наблизився до рівня кращих творчих колективів України.

Виступаючи в Колонному залі імені М.В.Лисенка, камерний оркестр мав надзвичайний успіх – інтелектуально вдячну реакцію, без ажіотажу. Це зумовила його манера гри, далека від гонитви за "блиском", від прагнення за всяку ціну "зірвати" оплески.

"Колектив має свій стиль: вільне, розкриті звучання, природну тембральність груп, особливу пульсацію ритмічного дихання, власне ставлення до виконуваної музики. Це не вимуштрувана машина, а живий, повнокровно функціонуючий організм, що складається з відданих своїй справі музикантів. Їх невимущена гра іде, на нашу думку, з джерел української класичної музики з її безпосередністю, душевною теплотою, задоволенням від самого процесу звуковідтворення" – таку оцінку отримали музиканти від лауреата премії Ленінського комсомолу Туви, члена Спілки композиторів СРСР Дамби Хуреш-ооли Кара-Саловича після його авторського концерту, який відбувся в січні 1987 року в концертному залі Рівненського музичного училища [11].

Мені не раз доводилося слухати виступи камерного оркестру обласної філармонії.

Діяльність колективу різноманітна: абонементні цикли широкої тематики, це сотні колективів у найвіддаленіших районах області перед трудівниками, доброчинні виступи перед літніми людьми та воїнами-афганцями.

Колектив часто буває бажаним гостем у заводських клубах, в студентських і учнівських колективах, на сільських сценах, у робітничих гуртожитках, а то й просто на вечорах-зустрічах. І завжди його концертна програма справляє незабутнє враження. Високий професіоналізм виконання, стильова різноманітність, широке охоплення творчого доробку композиторів минулого і нашого часу – все це не може не залишити глибокий слід у серці кожного слухача.

Тим більше, що такі концерти будуються як своєрідні бесіди про творців музики, у яких лаконічно розкривається характер творів, їх ідейний зміст, основні виражальні засоби. І стає зрозумілою і близькою багатьом чарівна мова музики.

– Слухачі повинні милуватися не лише звуками, співпереживати, – розповідав Богдан Депо, – а й розширювати свій кругозір.

Що ж, з ним не можна не погодитися. Бо саме завдячуючи йому, його ентузіазмові і неспокоєві, його закоханості у музику і був створений цей камерний оркестр. А шлях до нього був нелегким ... Щорічно оркестр давав у середньому понад 130 концертів.

Ще жоден колектив на Рівненщині не вів такої широкої пропаганди музичного мистецтва, не поширював так активно музичних знань. І все це на високому професійному рівні, тактовно, з хорошим естетичним смаком.

В друге десятиріччя Рівненський камерний оркестр вступає сповнений нових творчих планів, задумів, ідей.

Згадуються слова Богдана Володимировича: "Наше творче кредо – відкрити людям очі на ту красу і велич, на ту радість і насолоду, що дарує нам класична музика. Хай музика Баха і Моцарта, Шостаковича і Скорика завжди звучить у вашому серці" [8].

Цього вечора камерний оркестр Рівненської філармонії – лауреат Всесоюзного і Республіканського конкурсів та обласної премії імені Миколи Максимія представив слухачам широку програму, в якій звучала музика українських композиторів Ігоря Шамо та Ігоря Ковача, литовського композитора Юстаса Науяліса, естонського – Яана Ряетса. Традиційно помітне місце в програмі займала класична музика – твори Моцарта, Баха, Вівальді, Генделя.

Своєю високою виконавською майстерністю, багатим репертуаром оркестр все більше і більше підкоряє серця слухачів. Ви не слухали його? Поспішайте це зробити. Ви станете свідками нововідкриття для себе. А принесе його Вам наш Рівненський камерний оркестр!

Згодом у відгуках та рецензіях на репетиції, концерти звучать екзальтовані епітети, експресивні метафори, за допомогою яких схвильовані слухачі та критики намагатимуться зафіксувати прекрасну мить подвижницького життя художника і висловити своє захоплення його творчістю.

Уславлений диригент Стефан Турчак напрочуд тепло говорив про Богдана Депо, підкреслюючи стихійну музикальність, уміння розкривати зміст і характер різних за стилем творів. Відомий співак Дмитро Гнатюк впевнено сказав: "Настане час, і Депо голосно заявить про себе як диригента, здатного піднести до найвищого художнього рівня систему образів будь-якого класичного чи сучасного музичного твору!" [9,15].

І це пророкування здійснилося.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексин А. Від Вівальді до Шостаковича / А. Алексин // Культура і життя. – 1987. – 1 березня.
2. Беляков С. Музиканти з Рівненщини / С. Беляков // Музика. – 1983. – №3. – С.11-12.
3. Богуш Н. Звучить камерний / Н. Богуш // Червоний прапор. – 1981. – 15 вересня.
4. Бойко А. Уроки Рівненського диригента / А. Бойко // Культура і життя. – 1983. – 2 жовтня.
5. Волк Л. Авторський концерт композитора / Л. Волк // Червоний прапор. – 1980. – 13 липня.
6. Димченко С. Розтривожена оркестрами душа / С. Димченко. – Львів: Каменяр, 1997. – 46с.
7. Здоровило П. Світ чарівної музики / П. Здоровило // Зміна. – 1978. – 30 березня.
8. Каневська Г. Звучить музика М.Скорика / Г. Каневська // Музика. – 1979. – №2. – С.12-14.
9. Мельничук С. Пісня щасливої долі / С. Мельничук // Музика. – 1983. – №5. – С. 15.
10. Митці України: українська енциклопедія. – К., 1992. – С.208.
11. Родич С. Концерт тувинського композитора / С. Родич // Червоний прапор. – 1987. – 21 січня.
12. Солієнко Г. 300-річчю Антоніо Вівальді / Г. Солієнко // Музика. – 1975. – №3. – С.16-17.
13. Чулок О. Рівненський камерний оркестр / О. Чулок // Вечірній Харків. – 1985. – 28 лютого.
14. Штогаренко А. Конкурс виявляє, конкурс підказує / А. Штогаренко // Культура і життя. – 1978. – 28 вересня.
15. Юферова З. Це було під Рівне / З. Юферова // Культура і життя. – 1985. – 2 липня.

Резюме. В статті аналізуються етапи професійного становлення Музиканта: годы учебы, работа с камерным оркестром Ривненской областной филармонии, премьеры классических произведений, секреты педагогического мастерства.

Ключевые слова: дирижерское искусство, техника дирижирования, исполнительское мастерство, манера игры, исполнительский уровень, педагогическое мастерство.

The summary. The stages of the professional becoming of Musician are analysed in the article: years of studies, work with the chamber orchestra of Rivnenskoj of regional philharmonic society, premieres of classic works, secrets of pedagogical trade.

Key words: conductor's art, technique of conducting, performance trade, manner of game, performance level, pedagogical trade.

Продовження статті у наступному випуску.

Одержано редакцією 11. 01. 2012 р.

ЗМІСТ

Білявцева О.В. Духовна культура молоді: реалії та перспективи.	3
Овадюк О.О. Українська етнопедагогіка – важливий компонент національної системи освіти України.	6
Свердлова Т.Г. Становлення системного підходу як методологічного засобу вітчизняної педагогіки.	14
Петрук Л.П. Освітньо-виховна діяльність братських шкіл України XVI-XVIII ст.	18
Крат І.В. Щодо питання про роль Едукаційної Комісії (1773 р.).	23
Тимочко І.Б. Громадсько-педагогічна діяльність культурно-освітніх діячів Волинських братств у системі розвитку загальноосвітніх тенденцій.	25
Литвинова Н.В. Професійна компетентність як об'єкт дослідження науковців.	30
Нечипорук Л.І. Професійна компетентність вчителя ноосферної школи.	33
Ліончук Р.А. Становлення гендерного підходу до освіти та виховання в Україні.	37
Останчук М.В., Останчук Л.С. Проектна діяльність при навчанні: історія, теорія, практика.	40
Совзар О.М. Основні напрями педагогічно-просвітницької діяльності Юліана Романчука.	44
Мельничук Л.В. Тенденції соціального розвитку зрілості молодших школярів 60-80 роки ХХ ст.	47
Курок В.П. Інженерно-педагогічна освіта в Україні в період 90-і рр. ХХ ст.- початок ХХІ ст.	50
Галатюк М.Ю. Ціннісно-мотиваційна компетенція у контексті діяльнісної теорії навчання.	53
Шахненко В.І. Нищення української мови як одна із причин руйнування української національної культури і наступної демографічної кризи.	57
Поніманська Т.І. Нормативно-методичні орієнтири гуманістичного виховання дітей старшого дошкільного віку.	63
Скрипник Н.І. Експериментальне вивчення вмінь старших дошкільників взаємодіяти з оточуючими.	68
Приймак О.П. Оптимальне поєднання методів навчання у процесі засвоєння учнями початкових класів табличних випадків арифметичних дій.	71
Шутяк В.Г. Початкове технічне моделювання з паперу і картону.	74
Симонович Н.В. Психолого-педагогічні передумови використання інтерактивних освітніх технологій в трудовому навчанні.	78
Грипич С.Н. Значення художньої літератури в розвитку особистої культури дитини.	82
Щетина Н.П., Литвин О.М. Методичні аспекти застосування ігрових технологій у графічній підготовці школярів.	86
Войтелева Г.О. Використання технологічної документації у процесі проектно-технологічної діяльності.	89
Войтко А.І. Моделювання професійної проби як підґрунтя професійного самовизначення учнів основної школи.	92
Лукашовська А.В. Стимулювання розвитку творчих умінь підлітків засобами української етнопедагогіки.	96
Яциур М.С. Підготовка майбутніх учителів технологій до профорієнтаційної роботи з учнями на основі алгоритму вибору професії.	100
Шевель Б.О. Використання інформаційно-комунікаційних технологій студентами педагогічних спеціальностей під час технічного проектування.	104
Лазаренко Н.Ю. Методика організації групової навчально-пізнавальної діяльності студентів на заняттях з практикуму в навчальних майстернях з технології приготування страв.	107
Бордюк В.М. Професійний розвиток майбутніх вчителів засобами мотиваційного тренінгу.	111
Петренко О.Б. Практика впровадження гендерного підходу у навчальний процес вищого навчального закладу.	115
Ковальчук Л.О. Педагогічний такт і тактика у контексті формування культури професійного мислення майбутніх педагогів.	120
Трофімчук В.М. Технічний дизайн – важливий етап підготовки майбутнього вчителя технологій до професійної діяльності.	127

<i>Шурин О.І.</i> До питання формування творчої особистості майбутніх учителів.	130
<i>Галай В.М.</i> Теоретичні аспекти формування професійної компетентності вчителів технологій.....	134
<i>Бордюк М.А., Шевчук Т.М, Бордюк Н.А.</i> Основні напрями формування знань про полімерні матеріали у майбутніх педагогів.	137
<i>Димченко С.С.</i> Духовне відродження особистості Богдана Депо в контексті розвитку Українського диригентського мистецтва.	142
<i>Відомості про авторів.</i>	147